

ne da bi se mu radi tega les ceneje zaračunal. Ako bi se v naših krajih več takih zadrug osnovalo in bi le-te potem stopile v ožjo medsebojno zvezo, tedaj bi bilo to nam vsem v veliko korist. Nadalje bi bilo dobro, ko bi se slov. župani vsaj enkrat v letu shajali v zborih, kjer bi se posvetovali o skupnih občinskih zadevah; kjer bi v imenu vseh družih občanov izrekli svoje želje, ter bi namreč razkrili velike napake v nekaterih postavah, ki so največ krive, da se občna beda tako širi in da kmetski stan čedalje bolj propada. V prvi vrsti bi bila sedajna domovinska postava, ki je jako krivična. Mladi ljudje, dokler so za rabo, gredo zgodaj od doma, ko se pa postarajo pridejo nazaj in domača občina mora sedaj skrbeti za tiste, ki jej niso nič koristili, temuč so vse svoje moči žrtvovali tovarnarjem in bogatinom po mestih. V tem in še mnogo drugih rečeh, bi se bilo še veliko kaj koristnega dobro pogovoriti, ter potem dotične izjave izročiti našim poslancem, da jih na merodajnem mestu predložijo. — Ker se vsako leto prepričamo, da se nemški liberalni poslanci v štaj. dež. zboru za kmetski stan in njegove potrebe kaj malo brigajo; njim je več za to, da so z dolzimi govori proti našim pravicam, ne pa za nas in cele — dežele blagor; za to je pa potrebno, da mi kmetje sami povzdignemo svoj glas, dokler je še čas. Če pojde pa tem potom tiho naprej, tedaj bomo pa s časoma tako zagazili, da bode težko več misliti na rešitev. Stopimo toraj na noge in povejmo pred svetom, kaj želimo, in kaj bode treba storiti v obrambo in ohranitev našega stanú!

Iz Konjic. (Učiteljsko zborovanje) Dne 1. marcija je zborovalo okrajno učiteljsko društvo v Konjicah. Gospod predsednik Leitgeb otvori ob 10. zborovanje ter pozdravi navzoče. Došlo je 19 udov. Na dnevnem redu je bilo: „Upeljava enakega šolskega reda na šolah konjiškega okraja.“ Točke, katere je g. Kapun predlagal, so bile sprejete. Volil se je potem nov odbor. Za predsednika bil je enoglasno izvoljen nadučitelj g. P. Leitgeb; g. Kapun pa za namestnika, gg. Malenšek, Tribnik, Seidler odborniki. G. Malenšek govoril je o lex Liechtenstein-ove ter je predlagal: učiteljsko društvo se s to predlogo ne strinja. Prihodnje zborovanje bode v Čadramu.

Iz Čadrama. (Razne novosti.) Letošnja nenavadno huda in dolga zima nas je spominjalo leta 1782. O njem stoji pisano v kroniki naše župnije, da je dne 28. vinotoka ob 11. uri bil veliki zvon posvečen v čast sv. Janezu Krstn. srečno v zvonik potegnut in na stol postavljen. Ta zvon teht 21 stotov 27 funtov po 66 glđ., znaša vrednost 1386 brez kembeljna, kateri je 1 stot 4 funte težek. To se je zgodilo po župniku Juriji Ignaciji Stangel, cerkvenem klju-

čarji Juriji Muc, tesarji Valentinu Sitar in farani so to naročiti dali in plačali in sicer v slabem, dragotnem in nerodovitnem letu. Posebno, kar vinski pridelek zadeva, bila je, kar se ljudje spominjajo, ena najslabejših letin, ker je vinska trta po hudi, suhi zimi čisto pozebla skoraj po celem Štajarskem. Bojimo se, da nam tudi letošnja zima kaj dobrega ne prinese. Vinska trta je za vsem neki zdaj še zdrava razun tam, kjer je bila v pozni jeseni obrezana, je močno spokala. Zato umni vinorejci nikoli ne svetujejo rezitve pred Kraljevim, saj tudi sadunosnikov ni dobro trebiti, dokler toplo vreme ne nastopi. Rž in ječmen na nizkih njivah nam je gotovo tudi več ali manj dolgo ležeči sneg poškodoval. Nezdrava bila je tudi ta zima, kajti pred 4 tedni so začeli otroci za špičkami bolehati in je samo šolarjev čez 80 bolenih bilo, umrli so pa le 3 otroci komaj okoli leta stari in zdaj je že skoraj vse zdravo, vendar vže tri tedne šole nimamo, kar naznanja preveliko boječnost za zdravje mladine. Zdaj je tudi čas raznega nabiranja. Naberali smo podpise mož za krščanske šole in čeravno nam osnova teh šolskih postav v narodnem oziru premalo obeta, so vendar tukajšnje občine vse po večini svojih zastopnikov te prošnje podpisale in le malo število naših odločnih nasprotnikov tega ni hotelo storiti.

(Konec prih.)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Drž. vojni minister grof Bylandt-Rheidt je odstopil in je stopil na njegovo mesto fzm. Ferd. baron Bauer, doslej je bil vojaški poveljnik na Dunaji. — V drž. zboru so zadnjo soboto srečno dognali razprave o plači verozakonskih učiteljev. V njih so se toliko časa pričkali, da bi denar, kar so ga prejeli gg. poslanci v tem času, dosegel bržkone plačo, ki jo dobodo verozakonski učitelji vsled nove postave. Te dni bode na Dunaji skupno posvetovanje avstrijskih in ogerskih ministrov, ter velja, kakor se pravi, posvetovanje vojaškim stvarjem. — Nemški dijaki na vseučiliščih v Gradci še prekosijo tamošnje mestne očete, kedar gre za nemštvo. Tokrat so poslali posebne deputacije v Berlin k pogrebu nemškega cesarja, to pa se je zazdelo dotičnim krogom na Dunaji, da je že vendar-le preveč ali izvesti, da je vlada razpustila dijaška društva, ki so to storila, ne bode kakor se zagotavlja, — resnica. Po naših mislih bi teh društev ne bila škoda. — Na Koroškem je več slov. občin poslalo slov. poslancem na Dunaji pismo zahvalo za to, da se potegujejo tudi za koroško slov. ljudstvo, ki nima svojega zastopnika v drž. zboru. — Odbor družbe sv. Mohorja je poslal iz Celovca lepo častitko

škofu Strossmayerju o njih zlati maši. — V soboto večer so imeli v Ljubljani „Strossmayerjev večer“ ter se je bilo lepo število odlične slov. gospode zbralo v proslavljenje prevzviš. rodoljuba. — Barje za Ljubljano je stalo v ponedeljek tje do Vrhnike pod vodo, sedaj sicer pada voda, toda škode bode veliko vsled te povodnji. — Nekaj delalcev je bilo v nedeljo sklicalo „ljudski shod“ v Ljubljani ter se je na njem govorilo zoper versko šolo. Govornika sta prišla navlašč doli iz Gradca, toda vezala sta iz gola otrobe in je vladni komisar shod razpustil. — Pri sv. Luciji na Mostu, na Primorskem, ustanavlja se „kmetiško bralno društvo“. Može se nadejajo od društva mnogih koristi. — Slov. telovadno društvo, „Sokol“, v Gorici ima na velikonočni ponedeljek, dne 2. aprila, svoj letni občni zbor, po zborovanji pa veselico. K tej imajo vstop tudi udje drugih slov. društev. — Mestni zastop v Trstu se je odločil za železnico s konji iz Trsta do Barkovelj. V Trstu je umrlo od 4. do 10. marca 120 oseb in čudno je to, da je smrt zadela oba spola v enakem številu, vsacemu jih je pobrala 60. — Hrvatov pojde prve dni meseca aprila precejšnje število v Rim, med njimi bode kardinal Mihalovič iz Zagreba in pa škofa Križevski in Senjski. — V Djakovem so bojda osepnice in se je za to prepovedal vsak večji shod o zlati maši škofa Strossmayerja, pri vsem tem pa je prišlo veliko deputacij iz vseh slovanskih dežel. — Iz Slovaškega se preseljuje čedalje več ljudi v Ameriko in skrbeti je jelo ogersko vlado, kaj bode, če jih pojde več. Ali ni v tem kje kaj sama kriva? Zatiranje, kakor se godéva trpinom Slovakom, je že v resnici preveliko. — Po Ogerskem je skorej vse v vodi. Csaba, največja vas, šteje 24.000 prebivalcev in stoji skorej vsa v vodi. V Szathmaru pa se je že 50 hiš podrijo.

Vnanje države. Sv. Oče se pogajajo sedaj z Ruskim carom za večjo prostost katoliške cerkve v Rusiji, a njih drž. kancelar, Rampolla, je prepovedal vse izjave o tem pogajanju, dokler se ne dožene. Za to so le domišljije, kar se piše v raznih liberalnih listih o tej reči. — Italijanski kralj in kraljica pojde v nekaj dneh v Florencijo, tje pride Anglijska kraljica, Viktorija ter ostane ondi blizu tri tedne. — Vojni minister Italije tirja celih 9 milijonov za vojaške potrebe in to za to, če utegne nastati kje vojska. Sam večni Bog zna, čemu da se zalaga vsaka država v taki meri, ali mar res stojimo že na pragu vojske? — Francoski vladi dela general Boulanger čedalje večje preglavice. Vojni minister ga je sicer odstavil, zato pa čejo generala sedaj voliti v drž. zbor in ponuja se mu koj na večih krajih poslanstvo. Ako general vzprejme poslanstvo, postane lahko prav nevaren republiki ali pa

njemu — pade tisti svit z glave, ki mu jo obdaja sedaj. Mogoče je eno, kakor drugo. — Nemški cesar, Friderik III., kaže v prvih svojih ukazih, do ljudstva in Bismarcka, da mu ni za vojsko, ne za hrupne zmage v boji, ampak za srečo in blagostanje nemške domovine. V Alzaciji in Loseni, v deželah, ki si jih je leta 1870 Nemčija pridobila, bode cesar milosten, toda odločen za to, da se združite deželi tesno z Nemčijo. — Na Ruskem se čuje bojni krik bolj, kakor kedaj poprej in sedaj ne velja več toliko zoper Nemčijo, kolikor zoper Avstrijo. — V Petersburgu je bila služba božja v protestantski cerkvi, pri njej je bila tudi carova rodbina. — V Bolgariji imajo tatove in to pri vojaštvu. V prvem pešpolku so prišli na sled veliki tatvini, ki so je krivi najvišji častniki v tem polku. Na izjavo Turčije, da je princ Koburški „zoper postav“ v Bolgariji, ne zna še bolgarska vlada odgovora ter čaka, kako da se stvari razvijó, odkar ima Nemčija novega cesarja. — Turčija sili na to, da dobođe Egipet zopet v svoje roke. Sedaj se stojó ondi anglijski vojaki in Anglija še ne kaže posebne volje, za to, da jih pokliče domov. — Pogodba gledé prekopa Suez še vedno ni gotova, vendar pa se pravi, da ste si Francija in Anglija sedaj že podali roke ter bode sultan lahko podpisal pogodbo. To je že mogoče, toda ali bode pa sedaj turški sultan to hotel? — V južni Ameriki še živi suženjstvo in da-si ga odpravlja cesar v Braziliji, don Pedro, že več let sem, ne posreči se mu nobenokrat, da dobi večino v drž. zboru za tako postav. Sedaj mu predlaga na novo enako postav. po kateri se naj odpravi suženjstvo polagoma, tje do 1892, sicer pa se cesar odpove kroni. To suženjstvo je pač sladko za — gospodarje.

Za poduk in kratek čas.

Kruci v Veržeji.

Za Turki so Slovencem ob Ogerski meji največ straha in škode delali Kruci, to so bili prvotno ogerski križari, ki bi morali iti v sv. deželo se bojevat zoper Turke, pa so rajši doma in po sosednih krajih ropali in plenili; poznej pa so s tem imenom zvali vse ogerske rokovenjače in tolovaje, ki so prišli na Štajarsko plenit. Razume se, da so Kruci prišli tudi v Veržeje, ker ta varoš leži blizu ogerske meje to stran Mure. Vrženci pa so se izvrstno branili Krucev, tako da je sam cesar Jožef I. v listini, pisani v Beču, dne 27. novembra 1706 pohvalil njihovo vstrajnost, hrabrost in požrtvovalnost.

Kar ljudstvo o teh praskah s Kruci pripoveduje in kar mu je v pisnih shranjenih v